

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Vidaus reikalų ministerijai

Nr. (11.10E-53)-SD -
Į 2019-09-12 Nr. 1D-4538

DĖL VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1183 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir susijusius įstatymų projektus, teikia savo nuomonę.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategijos patvirtinimo“ projekte Nr. XIIP-3464, pateiktame Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gegužės 8 d. nutarimu Nr. 492 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategijos patvirtinimo“ projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ (toliau – Strategija) numatyti viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio ir finansavimo didinamo principai – 1) diskretiškais sprendimais sutvarkyti *išderintą* viešojo sektoriaus darbo apmokėjimo sistemą, vėliau darbo užmokesčio didinimo klausimą viešajame sektoriuje spręsti horizontaliai, taikant bazinio dydžio indeksavimą, neužprogramuojant didėjančių atotrūkių, disproporcijų tarp sektorių, darbuotojų kategorijų ir pan.; 2) mažinti viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio netolygumus ir disbalansą, atsirandantį dėl darbo užmokesčio reglamentavimo *skirtinguose įstatymuose* ir nesisteminių šių įstatymų pakeitimų; 3) vykdyti nuoseklią viešojo sektoriaus efektyvumo didinimo ir viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimo politiką bei kiti.

Įstatymo projekto 16 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos personalą sudaro pareigūnai, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Karjeros valstybės tarnautojų darbo apmokėjimo sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sąlygas reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijos narių darbo apmokėjimo įstatymas, o Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams siūlote įtvirtinti naują darbo užmokesčio sistemą, jų darbo užmokestį reglamentuojant specialiaame įstatyme – Įstatymo projekte, nepaisant Strategijoje numatyto principo – mažinti viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio netolygumus ir disbalansą, atsirandantį dėl darbo užmokesčio reglamentavimo *skirtinguose įstatymuose*. Siūlome Įstatymo projekte nurodyti, kad vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams taikomos Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatytos darbo apmokėjimo sąlygos, kadangi

Įstatymo projekte siūlote nustatyti, jog Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnas – tai valstybės pareigūnas.

Be to, Įstatymo projekto 41 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad paros ir savaitės darbo laiko trukmė neribojama ir priklauso nuo Tarnybos poreikių. Tokia nuostata prieštarauja 2003 m. lapkričio 4 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyvai 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų. Pabrėžtina, kad darbo laiko organizavimo derinimo (harmonizavimo) Europos Sąjungos lygmeniu paskirtis – užtikrinti geresnę darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą, kad jiems būtų garantuojamas minimalusis poilsio laikas, konkrečiai – *ribojamas* dienos bei savaitės poilsio laikas, užtikrinamos atitinkamos pertraukos ir nustatoma maksimalioji savaitės darbo laiko trukmė. Darbuotojų saugos ir sveikatos garantijos yra numatytos ir Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, kurio 11 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta darbdavio pareiga sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais.

Įstatymo projekto 49 straipsnyje reglamentuojamos pareigūnų atostogos – nurodoma, kad pareigūnams kasmetinių atostogų trukmė nustatoma atsižvelgiant į pareigūno tarnybos stažą. Tačiau, atkreiptinas dėmesys, kad Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams numatomos didesnės trukmės atostogos, nei kad, pavyzdžiui, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams, kurių socialines garantijas, darbo užmokestį ir kitus jų statuso bei tarnybos ypatumus numato taip pat specialus įstatymas – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymas. Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnui, išstarnavus nuo 10 iki 15 metų Įstatymo projekte numatomos *29 darbo dienos* kasmetinių atostogų, nuo 15 iki 20 metų – *33 darbo dienos*, daugiau kaip 20 metų – *37 darbo dienos*. Tuo tarpu, Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnui, išstarnavus nuo 10 iki 15 metų priklauso *28 darbo dienos*, nuo 15 iki 20 metų – *31 darbo diena*, daugiau kaip 20 metų – *34 darbo dienos*. Kodėl Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams numatytos būtent tokios trukmės kasmetinės atostogos, aiškinamajame rašte nenurodoma.

Atsižvelgiant į šiame rašte nurodytas aplinkybes, Ministerijos specialistų nuomone, viešojo sektoriaus darbuotojų (valstybės tarnautojų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ar valstybės pareigūnų) darbo apmokėjimo sąlygų ir kitų garantijų nustatymas skirtinguose teisės aktuose, išbalansuoja viešojo sektoriaus darbuotojų darbo apmokėjimo ir kitų socialinių garantijų teisinį reglamentavimą, sudaro prielaidas atsirasti darbo užmokesčio disproporcijoms ir kitiems netolygumams tiek tarp atskirų sektorių, o taip pat tarp tos pačios ar panašios kvalifikacijos darbuotojų valstybės ir savivaldybių įstaigose. Valstybės pareigūnų apmokėjimo sąlygos yra nustatytos Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatyme. Todėl pakeitus Vadovybės apsaugos departamento pareigūnų statusą iš statutinių valstybės tarnautojų į valstybės pareigūnų, jų apmokėjimo sąlygoms atitinkamai turėtų būti taikomas Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas.

Viceministrė

Eglė Radišauskienė

Vanda Dudienė, tel. 8 706 68255, el. p. vanda.dudiene@socmin.lt
Agnė Nakčerienė, tel. nr. 8 706 64290, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt

